

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

1 oktober 2024

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Weigering ontheffing waspeencentrum Noordwijk

Advies

1. Te bepalen de ontheffing voor de realisatie van een waspeencentrum op de locatie Leidsevaart 228a te Noordwijk te weigeren;
2. Vast te stellen het besluit tot weigering van de realisatie van het waspeencentrum te Noordwijk;
3. Vast te stellen de brief aan burgemeester en wethouders van de gemeente Noordwijk waarmee het besluit voor de realisatie van een waspeencentrum kenbaar wordt gemaakt;
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting inzake het besluit tot het versturen van de weigering van de ontheffing en de brief naar de gemeente Noordwijk.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

Bijlage 1: Uitspraak Rechtbank Waspeencentrum

Bijlage 2: GS-brief d.d. 9-3-2021 Bestuurlijke reactie Waspeencentrum Noordwijk

Bijlage 3: GS-brief Weigering ontheffing waspeencentrum in Noordwijk

1 Toelichting voor het College

Op 27 juni 2024 heeft de gemeente Noordwijk een ontheffingsverzoek ingediend voor de realisatie van een waspeencentrum op de locatie Leidsevaart 228a. In een waspeencentrum worden penen gewassen en verpakt. Op de huidige locatie in Katwijk zijn er dusdanige beperkingen en een gebrek aan uitbreidingsmogelijkheden dat een nieuwe locatie nodig is. De initiatiefnemer heeft de beoogde locatie aan de Leidsevaart 228a aangekocht in de veronderstelling dat het perceel geschikt is voor deze bedrijvigheid. De locatie Leidsevaart ligt buiten bestaand stads- en dorpsgebied (BSD) met een gemeentelijke bestemming voor bedrijven gekoppeld aan de bollenteelt. Het bedrijf ligt in het bollenteeltgebied. Het realiseren van een waspeencentrum op deze locatie is in strijd met de Omgevingsverordening.

Ondanks strijdigheid met de Omgevingsverordening is de provincie niet betrokken in dit proces. Afzonderlijk van de provincie is er desondanks beroep tegen het bouwplan aangetekend door een derde. In het beroep van deze partij is onder meer verwezen naar de provinciale Omgevingsverordening 2019 vanwege een strijdigheid met artikel 6.17 "Bollenteeltgebied". In de uiteindelijke uitspraak op 4 juli 2023 (bijlage 1) wordt geconcludeerd dat er ten onrechte geen ontheffing is aangevraagd bij Gedeputeerde Staten voor deze ontwikkeling. Om toch tot realisatie van het Waspeencentrum te komen is, volgens de uitspraak van de rechtbank, een ontheffing benodigd van Gedeputeerde Staten. Gemeente heeft ervoor gekozen om een verzoek in te dienen voor een ontheffing op 27 juni 2024.

Het waspeencentrum past niet in het Omgevingsbeleid.

- We gaan uit van het oude recht voor deze zaak. Dus niet de Omgevingswet, maar de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is van toepassing. Ook een extern juridisch advies komt tot deze conclusie. Dit is van belang vanwege het strenge toetsingscriterium 'bijzondere omstandigheid' benoemd in artikel 4.1a Wro. Het toetsingscriterium is vervallen in de nieuwe Omgevingswet. Het ontheffingsinstrument moet vanwege dit toetsingscriterium terughoudend worden ingezet en is alleen mogelijk in het geval van uitzonderlijke en innovatieve omstandigheden met een maatschappelijk karakter. In deze casus is er geen sprake van een bijzondere omstandigheid. In principe stopt de toetsing al bij deze constatering, omdat het toetsingscriterium van 'bijzondere omstandigheden' onder de Omgevingswet vervallen is wordt er ook op de overige onderdelen ingegaan.
- Het ontheffingsverzoek is ten onrechte na inwerkingtreding van de Omgevingswet bij ons ingediend. De procedure waarop dit ontheffingsverzoek betrekking heeft, wordt onder het oude recht (de Wabo) doorlopen. Onder gelding van artikel 4.3 Invoeringswet Omgevingswet dient dit ontheffingsverzoek te worden getoetst aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland zoals dat gold vlak vóór inwerkingtreding van de Nieuwe Omgevingswet (31 december 2023).
- Op deze locatie ligt de aanduiding bollenteeltgebied. De gronden met die aanduiding zijn bedoeld voor de bollenteelt. Ook als gronden een andere bestemming hebben kan het zijn dat de gronden voor herstructurering in aanmerking komen. Afwijkende functies worden in principe niet nieuw toegelaten. De rechtbank heeft al geoordeeld dat het niet mogelijk is om zonder ontheffing deze ontwikkeling mogelijk te maken.
- Het waspeencentrum kan zich vestigen op een bedrijventerrein, net zoals nu het geval is in Katwijk. Vestiging van een bedrijf in het buitengebied is niet wenselijk.
- Het verlenen van een ontheffing kan een ongewenst precedent veroorzaken. Met het verlenen van een ontheffing voor deze zaak zou ook het signaal worden afgegeven dat bedrijven zich buiten bestaand stedelijk gebied mogen vestigen op solitaire locaties én dat

het geoorloofd wordt om functies in het bollenteeltgebied toe te staan die daar in de basis van afwijken. Dit signaal is onwenselijk en leidt tot een ongewenst precedent en inconsistente toepassing van het provinciaal beleid.

Daar tegenover plaatst de gemeente dat:

- Waspeencentrum bijdraagt aan de wisselteelt en daarmee een belangrijke functie in de keten vervult. Uit het ontheffingsverzoek blijkt dat er 80 hectare per jaar voor de wisselteelt van penen ingezet wordt. Nabijheid tot deze gebieden is van belang voor dit bedrijf. Hiermee beargumenteert de gemeente dat het gaat om een aan de bollenteelt gelieerd bedrijf.
- Het nieuw bouwen van het waspeencentrum verstoort volgens de gemeente de bollenteeltsector niet, omdat er in de huidige situatie nu ook geen bollenteeltbedrijf op de betreffende locatie aanwezig is.
- Het niet verlenen van de ontheffing heeft financiële gevolgen voor de eigenaren en diens werknemers. Dat er onvoldoende geschikte locaties zijn, is met name een financieel argument, er zijn in de regio bedrijventerreinen waar een dergelijk bedrijf zich kan vestigen.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW : € 0,00

Programma : Ambitie 6 - Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland

Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

De provincie bewaakt onder meer de ruimtelijke belangen via beleid en regelgeving. Gedeputeerde Staten zijn bevoegd om op grond artikel 6.29 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening alsmede het overgangsrecht zoals opgenomen in artikel 4.3 Invoeringswet Omgevingswet een besluit over een ontheffingsverzoek te nemen. Op grond van artikel 4.3. Invoeringswet Omgevingswet geldt het op 1 januari 2024 vervallen artikel 4.1.a van de Wet ruimtelijke ordening voor de behandeling van het ontheffingsverzoek. In dat kader vraagt het college van Noordwijk om ontheffing van de Omgevingsverordening. Bij een weigering van de ontheffing staat er nog beroep open, de enige partij die beroep kan aantekenen is de gemeente zelf. Voorts werkt de (weigering) ontheffingsbesluit van Gedeputeerde Staten als een (weigering op een) verklaring van geen bedenkingen in de gemeentelijke omgevingsvergunningprocedure. In deze procedure kan de initiatiefnemer als belanghebbende beroep aantekenen.

Het licht in de lijn der verwachting dat er beroep wordt aangetekend. De gemeente is op de hoogte van het standpunt van de provincie en heeft uitgesproken om de initiatiefnemer te steunen.

2 Voorafgaande besluitvorming

In maart 2021 hebben Gedeputeerde Staten een brief naar het college van Noordwijk verzonden vanwege het niet betrekken van de provincie bij de planvorming van het Waspeencentrum.

3 Proces

Het proces loopt al sinds 2019, in dat jaar is er een omgevingsvergunning aangevraagd door de initiatiefnemer. De gemeente heeft de provincie niet op de hoogte gesteld van hun positieve besluit, ondanks directe strijdigheid met de Omgevingsverordening. Vanwege het niet betrekken hebben Gedeputeerde Staten in 2021 een bestuurlijke brief (bijlage 2) verzonden over het proces. Een derde heeft beroep aangetekend, waarop de rechter heeft geconstateerd dat er een ontheffing van de

provinciale Omgevingsverordening nodig is. Dit verzoek heeft de gemeente op 27 juni 2024 ingediend.

Voorgesteld wordt om het ingediende ontheffingsverzoek van de gemeente Noordwijk te weigeren. Na de weigering komen we in een situatie waar alleen de gemeente in beroep kan gaan tegen dit besluit. De initiatiefnemer krijgt niet de gelegenheid om in beroep te gaan. Een beroep van de gemeente ligt wel in de lijn der verwachting.

4 Participatie en rolneming

Er is geen participatie aan de orde. Het betreft in principe een gemeentelijk traject.

5 Communicatiestrategie

De weigering ontheffing en toezendbrief worden verzonden naar de burgemeester en wethouders van de gemeente Noordwijk.